

The Abraham Arbesfeld Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Jerusalem and Sedom - A Dynamic Relationship

Sponsored by Bella Hochberg Lilui nishmat
Mordechai Yitzchak ben Shmuel v`Fayge
whose Yartzeit is the 15th of Sivan

Rabbi Alex Israel
Sunday, May 19, 2019 | יד אייר תשע"ט

Jerusalem and Sodom. A Dynamic Relationship

Bereshit ch.14

¹⁷The king of Sodom came out to meet him after he returned from defeating Chedorlaomer and the kings with him, in the Valley of Shaveh, which is the Valley of the King.

¹⁸And King Melchizedek of Salem brought out bread and wine; he was a priest of God Most High. ¹⁹He blessed him, saying,

“Blessed be Abram of God Most High,

Creator of heaven and earth.

²⁰And blessed be **God Most High,**

Who has delivered your foes into your hand.”

And [Abram] gave him a tenth of everything.

²¹Then the king of Sodom said to Abram, “Give me the persons, and take the possessions for yourself.”

²²But Abram said to the king of Sodom, “I swear **to the Lord, God Most High, Creator of heaven and earth:** ²³I will not take so much as a thread or a sandal strap of what is yours; you shall not say, ‘It is I who made Abram rich.’ ²⁴For me, nothing but what my servants have used up; as for the share of the men who went with me—Aner, Eshkol, and Mamre—let them take their share.”

Ramban

And Malchizedek king of Shalem – This is Jerusalem as it says, “His Tabernacle was in Shalem...” (**Tehillim 76:3**) And in the days of Yehoshua her king was also called “Adonizedek” (**Yehoshua 10:1**) because from long ago the nations knew that site was the choicest of all places, located at the center of the settled world. Or they knew its value through received tradition, that it was aligned counter to the heavenly Temple where the Holy One’s Presence dwells, which is called “tzedeq” (righteousness). In the midrash **Bereshit Rabbah (43:6)** it says this place makes its inhabitants righteous (matzdik) – Malchizedek, Adonizedek (**Yehoshua 10:1**). Jerusalem is called righteous as it says, “...in which righteousness would lodge...” (**Isaiah 1:21**):

Bereshit ch.13

¹⁰Lot looked about him and saw how well watered was the whole plain of the Jordan, all of it—this was before the Lord had destroyed Sodom and Gomorrah—all the way to Zoar, **like the garden of the Lord, like the land of Egypt.** ¹¹So Lot chose for himself the whole plain of the Jordan, and Lot journeyed eastward. Thus they parted from each other; ¹²Abram remained in the land of Canaan, while Lot settled in the cities of the Plain, pitching his tents near Sodom. ¹³**Now the inhabitants of Sodom were very wicked sinners against the Lord.**

1. בראשית פרק יד

(טז) וַיֵּשֶׁב אֶת כָּל הָרֶבֶשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו
וַיִּרְכְּשׁוּ הַשִּׁיב וְגַם אֶת הַנְּשִׁים וְאֶת הָעָם: (יז)
וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סֹדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מִהַכּוֹת אֶת
כְּדֻרְלַעְמֵר וְאֶת הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל עַמְקֵי שָׁוֵה
הוּא עַמְקֵי הַמֶּלֶךְ:
(יח) וּמִלְכֵי צִדְקֵי מֶלֶךְ שְׁלֹם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּינ וְהוּא
כִּהֵן לֵאלֹהֵי עֵלְיוֹן: (יט) וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אֲבֹרָם
לֵאלֹהֵי עֵלְיוֹן הַנְּהַ שְׁמַיִם וְאָרֶץ: (כ) וּבְרוּךְ אֱלֹהֵי עֵלְיוֹן
אֲשֶׁר מִגּוֹ צָרֶיךָ בִּיָּדְךָ וַיִּתֵּן לּוֹ מִעֲשֶׂר מִכֹּל:
(כא) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ סֹדֹם אֶל אַבְרָם תֵּן לִי הַנְּפֹשׁ
וְהָרֶבֶשׁ כֹּחַ לָךְ:
(כב) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סֹדֹם הֲרִימְתִּי יָדִי אֶל
יָדוֹךָ אֱלֹהֵי עֵלְיוֹן הַנְּהַ שְׁמַיִם וְאָרֶץ: (כג) אִם מִחוּט
יְעַד שְׂרוּף נַעַל וְאִם אֶקַּח מִכֹּל אֲשֶׁר לָךְ וְלֹא
תֹאמַר אֲנִי הִעֲשֵׂרְתִּי אֶת אַבְרָם: (כד) בְּלַעֲדֵי רֶךְ
אֲשֶׁר אֶכְלוּ הַנְּעָרִים וְחִלְקֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִלְכוּ
אִתִּי עֲבַר אֲשַׁבֵּל וּמִמָּרָא הֵם יִקְחוּ חֵלְקָם: ס

2. רמב"ן

(יח) ומלכי צדק מלך שלם – היא ירושלים,
כענין שנאמר (תהלים עו ג) ויהי בשלם סוכו.
ומלכה יקרא גם בימי יהושע "אדני צדק"
(יהושע י א), כי מאז ידעו הגוים כי המקום
ההוא מבחר המקומות באמצע הישוב, או
שידעו מעלתו בקבלה שהוא מכוון כנגד בית
המקדש של מעלה ששם שכינתו של הקב"ה
שנקרא "צדק".

3. בראשית פרק יג

(י) וַיֵּשֶׂא לוֹט אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת כָּל כְּבַר הַיַּרְדֵּן
כִּי כָלָה מִשְׁקָהּ לִפְנֵי נַשְׁחַת יִקְוֶה אֶת סֹדֹם וְאֶת
עַמְרָה כִּגְן יִקְוֶה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶה צַעֲרָה:
(יא) וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֶת כָּל כְּבַר הַיַּרְדֵּן וַיֵּסַע לוֹט
מִקְדָּם וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:
(יב) אַבְרָם יָשֵׁב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וְלוֹט יָשֵׁב בְּעָרֵי
הַכְּבָר וַיִּצְאֵהָ עַד סֹדֹם:
(יג) וְאֲנָשֵׁי סֹדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לִיקְוֶה מְאֹד:

4. בראשית פרק יד

ויהי, בימי אמרפל מלך-שנער... עשו מלחמה, את-ברע מלך סדם, ואת-ברשע, מלך עמרה; שנאב מלך אדמה, ושמאבר מלך צביים, ומלך בלע, היא-צער.

Bereshit ch.2

⁸The Lord God planted a garden **in Eden, in the east...** caused to grow every tree that was pleasing to the sight and good for food...

A river issues from Eden to water the garden, **and it then divides and becomes four branches.** ¹¹The name of the first is Pishon, ... the second river is Gihon... the third river is Tigris... the fourth river is the Euphrates. ¹⁵The Lord God took the man and placed him in the garden of Eden, to till it and tend it.

Isaiah/Yishayahu ch.1

The vision of Isaiah the son of Amoz, which he saw concerning Judah and Jerusalem in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah.

The Wickedness of Judah

²Hear, O heavens, and give ear, O earth; for the Lord has spoken:

“Children have I reared and brought up, but they have rebelled against me.

³The ox knows its owner, and the donkey its master's crib, but Israel does not know, my people do not understand.”

⁴Ah, sinful nation, a people laden with iniquity, offspring of evildoers, children who deal corruptly!

They have forsaken the Lord, they have despised the Holy One of Israel, they are utterly estranged.

⁷Your country lies desolate; your cities are burned with fire; in your very presence foreigners devour your land; it is desolate, as overthrown by foreigners.

And the daughter of Zion is left like a booth in a vineyard, like a lodge in a cucumber field, like a besieged city.

⁹If the Lord of hosts had not left us a few survivors, we should have **been like Sodom, and become like Gomorrah.**

¹⁰Hear the word of the Lord, you **rulers of Sodom!** Give ear to the teaching of our God, **you people of Gomorrah!**

¹¹“What to me is the multitude of your sacrifices? says the Lord; I have had enough of burnt offerings of rams and the fat of well-fed beasts;

¹²“When you come to appear before me, who has required of you this trampling of my courts?

¹⁵When you spread out your hands, I will hide my eyes from you; even though you make many prayers, I will not listen; your hands are full of blood.

¹⁶Wash yourselves; make yourselves clean; remove the evil of your deeds from before my eyes; cease to do evil,

¹⁷ learn to do good; seek justice, correct oppression; bring justice to the

4. בראשית פרק ב

(ט) וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נֹחֵמֵד לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע: (י) וַיְהִי וַיֵּצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וַיִּמְשֵׁם יַפְרָד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים: (יא) שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן ... הַנְּהַר הַשְּׂנִי גִיחוֹן ... הַנְּהַר הַשְּׁלִישִׁי חֲדַקְל ... וְהַנְּהַר הָרְבִיעִי הוּא פָּרָת: (טו) וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְבַחְהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּה וּלְשִׁמְרָה:

5. ישעיהו פרק א

(א) חֲזוֹן יִשְׁעִיָּהוּ בֶן אַמּוּץ אֲשֶׁר חָזָה עַל יְהוּדָה וּיְרוּשָׁלַם בְּיַמֵּי עֲזַיָּהוּ יוֹתָם אַחַז יְחִזְקִיָּהוּ מְלִכֵי יְהוּדָה: (ב) שָׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהָאֲדָמָה אֶרֶץ כִּי יִדְוֹד דָּבַר בְּנִים גְּדֹלְתֵי וְרומֵמְתֵי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי: (ג) יָדַע שׁוֹר קִנְיָהוּ וְחֲמוֹר אָבוֹס בְּעֵלָיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עֲמִי לֹא הִתְבוּנָה: (ד) הוּי גּוֹי חֲטָא עִם כְּבֹד עַוֹן זָרַע מְרַעִים בְּנִים מְשֻׁחִיתִים עֲזְבוּ אֶת יְדוּד נֶאֱצָו אֶת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָדָרוּ אַחֲרוֹ: ... (ז) אֲרַצְכֶם שָׁמְמָה עֲרִיכֶם שְׁרֵפוֹת אֲשֶׁר אֲדַמְתֶּם לְנִגְדְכֶם זָרִים אֲכָלִים אֹתָהּ וְשָׁמְמָה כְּמִהֲפַכַת זָרִים: (ח) וְנוֹתְרָה בַת צִיּוֹן כְּסָפָה בְּכָרֶם כְּמִלוֹנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה:

(ט) לוֹלִי יְדוּד צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שְׂרִיד כְּמַעַט **כְּסוֹדֵם הֵייוֹנוּ לְעַמְרָה דְּמִינוּ** (י) שָׁמְעוּ דָבַר יְדוּד **קִצְיָנוּ סוֹדֵם** הָאֲדָמָה תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ **עִם עַמְרָה:** (יא) לָמָּה לִי רַב זְבַחֵיכֶם יֹאמֵר יְדוּד שְׁבַעֲתֵי עֲלוֹת אֵילִים וְחֲלֵב מְרִיאִים וְדָם פָּרִים וּכְבָשִׁים וְעִתוּדִים לֹא חֲפָצְתִי: (יב) כִּי תָבֹאוּ לְרֵאוֹת פָּנָי מִי בְקֹשׁ זֹאת מִיְדֵיכֶם רָמַס חֲצָרִי: ... (טו) וּבְפָרְשְׁכֶם כְּפִיכֶם אֲעֲלִים עֵינֵי מִכֶּם גַּם כִּי תִרְבּוּ תִפְלָה אֵינֶנִּי שָׁמַע יְדֵיכֶם דְּמִים מְלֹאוּ:

(טז) רַחֲצוּ הַזְבוּ הִסִּירוּ רַע מֵעַלְלֵיכֶם מִנְגֵד עֵינֵי חֲדָלוּ הָרַע: (יז) לְמַדּוֹ הֵיטֵב דָּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁר־וּ חֲמוּץ שִׁפְטוֹ יְתוֹם רִיבוֹ אֲלֻמְנָה: (כ) אֵיכָה הֵיטֵה לְזוֹנָה קִרְיָה נְאֻמְנָה מְלֹאֲתֵי מִשְׁפָּט צָדֵק יְלִין בָּהּ וְעֵתָה מְרַצְחִים: (כב) כְּסָפָה הָיָה לְסִיגִים סְבָאָה מְהוּל בְּמִים: (כג) שְׂרִירָה סוֹרְרִים וְחֲבָרֵי גְּנָבִים בְּלוֹ אֵהֵב שִׁחַד וְרִדָף נְשַׁלְמָנִים יְתוֹם לֹא יִשְׁפָטוּ וְרִיב אֲלֻמְנָה לֹא יְבֹא

fatherless, plead the widow's cause.

²¹ How the faithful city has become a whore, she who was full of justice!

Righteousness lodged in her, but now murderers.

²² Your silver has become dross, your best wine mixed with water.

²³ Your princes are rebels and companions of thieves.

Everyone loves a bribe and runs after gifts.

They do not bring justice to the fatherless, and the widow's cause does not come to them.

²⁴ Therefore the Lord declares, the Lord of hosts, the Mighty One of Israel:

“Ah, I will get relief from my enemies and avenge myself on my foes.

²⁵ I will turn my hand against you and will smelt away your dross as with lye and remove all your alloy.

²⁶ And I will restore your judges as at the first, and your counselors as at the beginning.

Afterward you shall be called the city of righteousness, the faithful city.”

²⁷ Zion shall be redeemed by justice, and those in her who repent, by righteousness.

(כד) לָכֵן נָאֵם הָאֱדוֹן יְדוֹד צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל
הוּא אֲנַחֵם מִצָּרִי וְאֲנַקְמָה מֵאוֹיְבָי: (כה) וְאֲשִׁיבָה
יְדֵי עַלְיָי וְאֲצַרְף כֶּבֶר סִיגִיךָ וְאֲסִירָה כָּל בְּדִילִיךָ:
(כו) וְאֲשִׁיבָה שִׁפְטֶיךָ כְּבָרָאשְׁנָה וְיַעֲצִיךָ
כְּבִתְחִלָּה אַחֲרַי כִּן יִקְרָא לְךָ עִיר הַצְּדָקָה קְרִיָה
נְאֻמָּה: (כז) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וְשִׁבְיָה
בְּצִדְקָה:

Zecharia ch.14

Behold, a day of HaShem cometh, when thy spoil shall be divided in the midst of thee. 2 For I will gather all nations against Jerusalem to battle...; And His feet shall stand in that day upon the mount of Olives, which is before Jerusalem on the east, and the mount of Olives shall cleft in the midst thereof toward the east and toward the west, so that there shall be a very great valley; and half of the mountain shall remove toward the north, and half of it toward the south....And there shall be one day which shall be known as HaShem'S, not day, and not night; but it shall come to pass, that at evening time there shall be light.

8 And it shall come to pass in that day, that living waters shall go out from Jerusalem: half of them toward the eastern sea, and half of them toward the western sea; in summer and in winter shall it be. 9 And HaShem shall be King over all the earth; in that day shall HaShem be One, and His name one. 10 All the land shall be turned as the Arabah, from Geba to Rimmon south of Jerusalem; and she shall be lifted up, and inhabited in her place, from Benjamin's gate unto the place of the first gate, unto the corner gate, and from the tower of Hananel unto the king's winepresses. 11 And men shall dwell therein, and there shall be no more extermination; but Jerusalem shall dwell safely (Zecharia Ch.14)

Yechezkel ch.47

And he brought me back unto the door of the house... and, behold, there trickled forth waters on the right side. 3 When the man went forth eastward

.6 זכריה פרק יד

(ד) וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר
עַל פְּנֵי יְרוּשָׁלַם מִקֶּדֶם וּנְבָקַע הַר הַזֵּיתִים מִחֲצִי
מִזְרָחָה וַיִּמָּה גֵיא גְדוֹלָה מְאֹד וּמִשׁ חֲצִי הָהָר
צָפוֹנָה וְחֲצִי נִגְבָּה:
(ה) וְנִסְתָּם גֵיא הָרִי כִי יִגִיעַ גֵי הָרִים אֶל אֶצֶל
וְנִסְתָּם כַּאֲשֶׁר נִסְתָּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בַּיּוֹם הַהוּא
מִלֶּרֶץ וְהוֹדָה וַבָּא יְדוֹד אֱלֹהֵי כָל קְדוֹשִׁים עִמָּךְ: (ו)
וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא לֹא יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת <יִקְפְּאוּן>
יִקְפְּאוּן:
(ז) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יִזְדַע לִידוֹד לֹא יוֹם וְלֹא
לַיְלָה וְהָיָה לַעֲרֵב עֶרֶב יִהְיֶה אוֹר:
(ח) וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מִיַּם חַיִּים מִירוּשָׁלַם
חֲצִיִּם אֶל הַיָּם הַקֶּדְמוֹנִי וְחֲצִיִּם אֶל הַיָּם הָאַחֲרוֹן
בְּקִיץ וּבְחֹרֶף יִהְיֶה: (ט) וְהָיָה יְדוֹד לְמַלְךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְדוֹד אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:
(י) יִסּוּב כָּל הָאָרֶץ כְּעֶרְבָה מִגְּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב
יְרוּשָׁלַם וְרָאָמָה וַיִּשְׁבָּה תַחֲתֶיהָ לְמִשְׁעַר בְּנִימָן
עַד מְקוֹם שַׁעַר הָרֵאשׁוֹן עַד שַׁעַר הַפְּנִים וּמִגְדַל
חֲנַנְאֵל עַד יְקָבִי הַמְּלָךְ: (יא) וַיִּשְׁבּוּ בָּהּ וְחָרָם לֹא
יִהְיֶה עוֹד וַיִּשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבֶטַח:

.7 יחזקאל פרק מז

(א) וַיִּשְׁבְּנִי אֶל פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה מַיִם יֹצְאִים
מִתַּחַת מִפֶּתַח הַבַּיִת קְדִימָה כִּי פְּנֵי הַבַּיִת קְדִימִים
וְהַמַּיִם יֵרְדוּ מִתַּחַת מִכְתָּף הַבַּיִת הַיְמָנִית

with the line in his hand, he measured a thousand cubits, and he caused me to pass through the waters, waters that were to the ankles. **4** Again he measured a thousand, and caused me to pass through the waters, waters that were to the knees. Again he measured a thousand, and caused me to pass through waters that were to the loins. **5** Afterward he measured a thousand; and it was a river that I could not pass through; for the waters were risen, waters to swim in, a river that could not be passed through... **8** Then said he unto me: **'These waters issue forth toward the eastern region, and shall go down into the Arabah; and when they shall enter into the sea, into the sea of the putrid waters, the waters shall be healed. 9** And it shall come to pass, that every living creature wherewith it swarmeth, whithersoever the rivers shall come, shall live; and there shall be a very great multitude of fish; for these waters are come thither, that all things be healed and may live whithersoever the river cometh. **10** And it shall come to pass, that fishers shall stand by it from En-gedi even unto En-eglaim; there shall be a place for the spreading of nets; their fish shall be after their kinds, as the fish of the Great Sea, exceeding many.

מִנְגַב לְמִזְבַּח: (ב) וַיֹּצֵאֵנִי דֶרֶךְ שַׁעַר צְפוֹנָה
 וַיְסַבֵּנִי דֶרֶךְ חוּץ אֶל שַׁעַר הַחוּץ דֶרֶךְ הַפּוֹנֶה
 קָדִים וְהִנֵּה מַיִם מְפַכִּים מִן הַכֶּתֶף הַיְמָנִית: (ג)
**בְּצֵאת הָאִישׁ קָדִים וְקוּ בְיָדוֹ וַיִּמַד אֶלֶף בָּאַמָּה
 וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מִי אֶפְסָיִם:**
 (ד) וַיִּמַד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מִיִּם בְּרַכְיִים וַיִּמַד
 אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי מִי מִתְנַיִם: (ה) וַיִּמַד אֶלֶף נַחַל
 אֲשֶׁר לֹא אוֹכֵל לַעֲבֹר כִּי גָאוּ הַמַּיִם מִי שְׁחוֹ נַחַל
אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹר: (ו) וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן אָדָם
 וַיִּזְלַכְנִי וַיִּשְׁבֵּנִי שִׁפְת הַנַּחַל:
 (ז) בְּשׁוֹבֵבִי וְהִנֵּה אֶל שִׁפְת הַנַּחַל עַץ רַב מְאֹד
מְזָה וּמְזָה: (ח) וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים
 אֶל הַגְּלִילָה הַקְּדָמוֹנָה וַיֵּרְדוּ עַל הָעֲרָבָה וּבְאוֹ
 הַיָּמָה אֶל הַיָּמָה הַמוֹצְאִים <וּנְרַפְאוּ> וְנִרְפְּאוּ
 הַמַּיִם: (ט) וְהָיָה כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר יִשְׂרָץ אֶל כָּל
 אֲשֶׁר יָבֹא שָׁם נַחֲלִים יַחֲיֶה וְהָיָה הַדְּגָה רַבָּה
 מְאֹד כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וַיִּרְפְּאוּ וְחָי כָּל
 אֲשֶׁר יָבֹא שָׁמָּה הַנַּחַל: (י) וְהָיָה <עֹמֵדוֹ> עֹמְדוֹ
 עָלָיו דְּוָגִים מֵעֵין גְּדִי וְעַד עֵין עֲגָלִים מִשְׁטוֹחַ
 לַחֲרָמִים יִהְיוּ לַמִּינֶה תְהִיָּה דְגָתָם כְּדָגַת הַיָּם
 הַגְּדוֹל רַבָּה מְאֹד: (יא) <בְּצֵאתוֹ> בְּצֵאתוֹ וַיִּגְבְּאוּ
 וְלֹא יִרְפְּאוּ לְמַלַח נִתְּנוּ:
 (יב) וְעַל הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל שִׁפְתוֹ מְזָה וּמְזָה כָּל עֵץ
 מֵאֲכָל לֹא יָבֹל עָלָהּ וְלֹא יִתֵּם פְּרִי לְחִדְשֵׁי יַבְבָּר
 כִּי מִימֵיו מִן הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים <וְהָיוּ> וְהָיָה
 פְּרִי לְמֵאֲכָל וְעָלָהּ לְתַרוּפָּה: ס

Yishayahu\Isaiah ch.51:1-3

Listen to Me, you who pursue JUSTICE, You who seek the Lord:
 Look to the rock from which you were hewn, To the quarry you were dug
 from.
 Look back to AVRAHAM your father, And to SARAH who brought you forth ...
 Truly the Lord has comforted Zion, Comforted all her ruins;
 He has transformed her WILDERNESS into EDEN, Her ARAVA into the
 GARDEN OF GOD.
 Gladness and joy shall abide there, Thanksgiving and the sound of song."

8. ישעיהו פרק נא

(א) שָׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צְדָק מִבְּקֹשֵׁי יְדוּד הַבֵּיטוּ אֶל
 צוּר חֲצֻבְתֶּם וְאֶל מִקְבַּת בּוֹר נִקְרְתֶם:
 (ב) הַבֵּיטוּ אֶל אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל שָׂרָה
 תַּחּוּלְלֶכֶם כִּי אֶחָד קָרָאתִיו וְאַבְרָכָהּ וְאַרְבָּהּ: ס
 (ג) כִּי נַחַם יְדוּד צִיּוֹן נַחַם כָּל חֲרֻבְתֶּיהָ וַיִּשֶׁם
 מִדְּבָרָה בְּעֵדֶן וְעֲרַבְתָּהּ כַּגֵּן יְדוּד שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
 יִמְצָא בָּהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה: